

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากเบอร์ลิน

(Weekly News from Berlin)

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน

4 ตุลาคม 2562

ข่าวภายในประเทศ และข่าวเศรษฐกิจ

70 ปี Social Market Economy

เศรษฐกิจระบบตลาดและสังคม (Social Market economy) ในเวลานี้ ถูกถกต้อนมากเป็นพิเศษ หลังจากที่เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวติดต่อกันมานานถึง 10 ปี แต่ประชาชนจำนวนมากไม่สามารถรู้สึกได้ว่า พวกเขาได้รับผลประโยชน์จากการที่เศรษฐกิจของประเทศที่ดำเนินไปได้ด้วยดีนี้เลย การเรียกเก็บภาษีก็มีแต่สูงขึ้น แม้ว่าภาครัฐจะพยายามกระจายรายได้ขนาดไหน แต่ความไม่เท่าเทียมกันในสังคมกลับขยายตัวขึ้นเรื่อยๆ จากรายงานของสถาบันสินเชื่อเพื่อการฟื้นฟูประเทศ (KfW - Kreditanstalt für Wiederaufbau) แสดงให้เห็นว่า ความคิดของประชาชนส่วนหนึ่งนั้น ไม่ได้สอดคล้องกับความเป็นจริงเลย “แทบจะไม่มีประเทศใดในโลกที่มีความมั่งคั่งพอๆ กับเยอรมนี และสามารถกระจายรายได้ของประชากรได้เท่าเทียมกันได้เท่ากับที่นี่ โดยระบบสังคมของประเทศเยอรมนีนั้นส่งสัญญาณเชิงบวกออกมาอย่างเด่นชัดเมื่อเทียบกับระดับนานาชาติ” และยังได้แสดงในรายงานให้เห็นอีกว่า “นโยบายการเมือง และเศรษฐกิจของประเทศสามารถผสมผสาน อำนาจในการแข่งขันเชิงประสิทธิภาพ เข้ากับการรักษาความเท่าเทียมกันในสังคม ได้เป็นอย่างดี” โดย KfW ได้นำสถิติต่างๆออกมาชื่นชม Social Market economy ดังนี้

ความเจริญ

Social Market economy ทำให้ประเทศเยอรมนี มีความเจริญรุ่งเรืองมากขึ้น โดยตั้งแต่ปี

- นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

1950 เป็นต้นมาผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ก็ขยายตัวขึ้นถึง 6 เท่า และในปี 2017 ค่า GDP ต่อคนหลังจากหักลบอัตราเงินเฟ้อแล้ว เยอรมนีอยู่ในอันดับที่ 18 จากการเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ในโลกมากกว่า 200 ประเทศ โดยรายงานได้ระบุไว้ว่า “ประเทศที่รวยกว่าส่วนใหญ่ ก็เป็นประเทศที่มีทรัพยากรน้ำมันหรือก๊าซธรรมชาติ หรือเป็นประเทศเล็กๆ ที่ประกอบธุรกิจ

ธนาคารหรือการเงินแบบราคาถูก เพื่อดึงเงินลงทุนจากต่างชาติ” ซึ่งระบบ Social Market economy ของเยอรมนี ก็สามารถผ่านพ้นวิกฤติน้ำมันช่วงปี 70 - 80 ผ่านการร่วมประเทศเยอรมนีตะวันออก และผ่านวิกฤติการเงินมาได้เป็นอย่างดี และสามารถปรับตัวต่อสู้กับปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความชอบธรรมในสังคม

แต่ก็มีคำถามเกิดขึ้นว่า ความเจริญรุ่งเรืองนี้ เข้าถึงทุกท้องถิ่นหรือไม่ จากรายงานของ KfW แจ้งว่า พื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศได้รับความเจริญเท่าเทียมกัน จากการปฏิรูประบบเงินช่วยเหลือการตกงานในปี 2005 เยอรมนีสามารถลดปริมาณคนว่างงานในประเทศจากเกือบร้อยละ 15 ลงได้ถึงครึ่งหนึ่งเลยทีเดียว โดยได้แสดงในรายงานไว้ว่า “ไม่ใช่เรื่องอัตโนมัติที่จะสามารถลดปริมาณคนว่างงานในประเทศได้ ซึ่งเยอรมนีเอง ก็ได้ใช้ความพยายามอย่างหนักเพื่อที่จะได้มาซึ่งผลที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน” และแม้ว่าจะมีคนส่วนหนึ่งพยายามที่จะออกมาแสดงความเห็นว่า ความเหลื่อมล้ำทางสังคมสูงขึ้นกว่าในอดีต แต่รายงานของ KfW ก็ออกมาแย้งกับความเห็นนี้ ซึ่งแม้ว่าความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประชากร ร่ำรวย กับประชากรยากจนในช่วงปี 2000 - 2017 จะเพิ่มมากขึ้น แต่ “เมื่อเทียบในระดับ OECD และกับประเทศสมาชิก EU แล้ว ความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประชากรของเยอรมนี ก็ต่ำกว่าประเทศเหล่านี้” โดยการกระจายรายได้นี้ได้เพิ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงปี 90 โดยค่าใช้จ่ายด้านประกันสังคมเมื่อเทียบกับ GDP ระหว่างปี 1991 - 2016 แล้วค่าใช้จ่ายนี้ก็เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 25 เป็น 29,4 หรือสูงเป็นอันดับ 3 ของประเทศสมาชิก EU เลยทีเดียว โดยในด้านสินทรัพย์นั้นก็ยังไม่มีความไม่เท่าเทียมกันสูงอยู่ อย่างไรก็ตาม ผู้ที่จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษา จบระดับปวส. หรือช่างเทคนิค พวกเขาเหล่านี้จะมีรายได้รวมทั้งชีวิต ที่ 2 ล้านยูโรโดยประมาณ โดยรายงานระบุเรื่องดังกล่าวไว้ว่า “ตัวเลขนี้แสดงให้เห็นว่า เป็นไปได้ที่ การที่มีอาชีพที่ดี หรือมีธุรกิจส่วนตัว อีกทั้งรู้จักประหยัด และออมให้ถูกที่ ก็สามารถขยับตัวขึ้นมาเป็นผู้มีรายได้สูงได้ง่ายในระดับหนึ่ง เลยทีเดียว”

- นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ ไม่ว่าโดยทางใด

การจัดเก็บภาษี และเงินกองทุนต่างๆ

การที่คนจำนวนมากออกมากล่าวว่า การจัดเก็บภาษีของประเทศเยอรมนีนั้นสูงเกินไป ก็ไม่จริงตามที่กล่าว แม้ว่าภาษีอากรจะมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 40.5 ของ GDP ของประเทศปี 2018 หรือสูงที่สุดตั้งแต่ปี 2000 เป็นต้นมา แต่เมื่อเทียบกับประเทศอุตสาหกรรมอื่นๆ แล้ว การจัดเก็บภาษีของประเทศเยอรมนีจัดว่า เป็นการจัดเก็บในระดับกลาง อย่างไรก็ตามการคำนวณเรื่องดังกล่าวเป็นไปได้ยาก เพราะการจัดการด้านผู้สูงอายุในสหรัฐอเมริกา หรือสวิตเซอร์แลนด์นั้น เป็นการจัดการเองผ่านภาคเอกชน ที่ต่างกับเยอรมนีที่ผ่านการจัดการผ่านภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นเรื่องที่ไม่สามารถสรุปได้แบบฟันธงว่า เยอรมนีจัดเก็บภาษีและเงินกองทุนต่างๆ สูงกว่าประเทศอื่นๆ

ความต้องการให้มีการปฏิรูป

แม้ว่าระบบ Social Market economy จะดำเนินไปได้ด้วยดีขนาดไหน ก็ไม่ได้หมายความว่า เยอรมนีจะสามารถหยุดนิ่งอยู่กับที่ได้ โดยในรายงานมีการระบุว่า “ถึงเวลาแล้วที่จะต้องมีการปฏิรูปครั้งใหญ่เพื่อให้ระบบ Social Market economy สามารถคงไว้ในอนาคต และรักษาระบบเศรษฐกิจของประเทศให้มั่นคงยิ่งขึ้น” โดยผู้เชี่ยวชาญของ KfW ได้แจ้ง 4 สิ่งที่ควรจะริบปฏิรูปไว้ดังนี้

1. “สังคมสูงวัย และประชากรหดหาย” ประชากรของประเทศจะต้องออกมารับภาระหนักเป็นพิเศษในอนาคตอันใกล้ หากไม่มีการกระทำใดๆ จำนวนผู้ที่มีศักยภาพที่จะมาเป็นแรงงานของประเทศจะลดลงราวๆ 4 ล้านคนจนถึงปี 2040 โดยรายงานได้แนะนำข้อตอนแบบผสมผสานไว้ดังนี้ ปรับระบบการศึกษา และการศึกษาต่อให้ดีขึ้น การผูกมัดการเกษียณอายุไว้กับอายุไขของประเทศและกับการโยกย้ายถิ่นฐานของแรงงานคุณภาพ

2. สร้างความมั่นคงให้กับสหภาพยุโรป และการค้าระดับโลกมากขึ้น ภาครัฐต้องให้ความสำคัญกับระบบเขตการค้าเสรี เพราะสิ่งนี้มีผลกระทบต่อความมั่งคั่งของประชากรทางอ้อม อย่างไรก็ตาม เยอรมนี และ EU ต้องหาทางป้องกันไม่ให้บริษัทขนาดใหญ่จากประเทศที่ 3 สามารถสร้างอำนาจเชิงผูกขาดขึ้นมาได้

3. การปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัล เยอรมนีต้องรักษาความมั่นคงในความสามารถในการแข่งขันทางการค้าของประเทศไว้ให้ได้ เช่น ต้องสร้างกรอบการสนับสนุน Start Ups ที่มีนวัตกรรมสูงขึ้นมา และไม่ปล่อยให้พื้นที่ทางไกลตกหล่นจากการปรับตัวเข้าสู่ระบบดิจิทัล โดยควรสร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีความทั่วถึงขึ้นมา

- นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่บุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด

ท้ายสุด ข้อ 4. ก็คือ การปรับระบบการใช้พลังงาน (Energiewende) และการอนุรักษ์สภาวะอากาศ แม้ว่า เยอรมนีจะลดการปล่อยก๊าซ Co2 ลงได้ร้อยละ 30 ตั้งแต่ปี 1990 เป็นต้นมา แต่ตั้งแต่ปี 2009 การลดปริมาณการลดการปล่อยก๊าซ Co2 กลับคงที่ โดยรายงานฉบับนี้ได้สรุปว่า เยอรมนีสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆนี้ได้ หาก “นโยบายเศรษฐกิจและการเมืองตั้งอยู่บนรากฐานของระบบเศรษฐกิจระบบตลาดและสังคม (Social Market economy) ต่อไป”

จาก Handelsblatt 4 ตุลาคม 2562

Office of Commercial Affairs - Royal Thai Embassy
Petzowerstr. 1, 14109 Berlin, Germany
email - thaicom.berlin@t-online.de

นโยบายภาครัฐ เศรษฐกิจการลงทุน แนวโน้มตลาด รายงานสินค้าและบริการ อื่นๆ

หมายเหตุ - ข้อมูลต่างๆ ที่ปรากฏ เป็นข้อมูลที่ได้ จากแหล่งข้อมูลหลากหลายที่มา และมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจเท่านั้น ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงเบอร์ลิน จะไม่รับผิดชอบในความเสียหายใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการที่มีบุคคลนำ ข้อมูลไปใช้ไม่ว่าโดยทางใด